

بررسی همبستگی اندازه های سرمی و بزاقی تومور مارکر c-erbB-2 در زنان مبتلا به سرطان سینه

دکتر فرزانه آقاحسینی^۱ - دکتر ایرج میرزایی دیزگاه^۲ - دکتر آسیه رحیمی^۳

۱- استاد گروه آموزشی بیماریهای دهان و تشخیص دانشکده و مرکز تحقیقات دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران.

۲- استادیار گروه آموزشی فیزیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارتش.

۳- دندانپزشک.

چکیده

زمینه و هدف: بزاق حاوی انواع آنالیت‌ها بوده و به علت اینکه در انسان با تکنیک‌های غیرتهاجمی به آسانی تهیه می‌شود، در غربالگری، تشخیص و ارزیابی بیماریها مورد توجه قرار گرفته است. پروتئین c-erbB-2 که Her2/neu هم نامیده می‌شود یک مارکر تشخیصی سرطان سینه در زنان دارای تومور بدخیم است. هدف این مطالعه بررسی همبستگی c-erbB-2 در بزاق و سرم زنان سالم، مبتلایان به سرطان سینه می‌باشد.

روش بررسی: در مطالعه مورد / شاهد غلظت سرمی و بزاقی c-erbB-2 به روش ELISA در ۴۲ زن داوطلب در سه گروه مساوی (۱۴ زن مبتلا به سرطان سینه با میانگین سنی ۴۶/۸±۱۳/۲ که از آخرین درمان آنها (جراحی، شیمی درمانی، پرتودرمانی) بین بیست روز تا شش ماه گذشته بود، ۱۴ زن مبتلا به سرطان سینه با میانگین سنی ۳۶/۸±۱۱/۳ که وجود تومور در آنها به اثبات رسیده بود و لیکن هنوز تحت هیچ درمانی قرار نگرفته بودند، همچنین ۱۴ زن سالم داوطلب با میانگین سنی ۴۲/۴±۷/۶ که از همراهم دارای ارتباط سببی بودند وارد مطالعه شدند، که از نظر سنی جور شده بودند با آنالیز آماری ANOVA و Pearson Correlation مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: میزان جریان بزاق غیرتحریکی در زنان سرطانی درمان نشده نسبت به زنان سالم کاهش معنی‌دار داشت در حالی که در غلظت سرمی و بزاقی و برون ده بزاقی c-erbB-2 اختلاف معنی‌داری بین سه گروه مشاهده نگردید. همبستگی بین غلظت سرمی و بزاقی c-erbB-2 ($r = 0.02$) و بین غلظت سرمی و برون ده بزاقی آن ($r = 0.18$) معنی‌دار نشد.

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد که بین غلظتهای سرمی و بزاقی c-erbB-2 در مراحل ابتدایی سرطان سینه و همچنین موارد عدم وجود متاستاز همبستگی چندانی وجود ندارد.

کلید واژه‌ها: بزاق کامل غیرتحریکی - سرم - c-erbB-2 - سرطان سینه.

پذیرش مقاله: ۱۳۸۷/۳/۶

اصلاح نهایی: ۱۳۸۷/۲/۲

وصول مقاله: ۱۳۸۶/۱۰/۱

نویسنده مسئول: گروه آموزشی بیماریهای دهان و تشخیص دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران e.mail: aghahose@sina.tums.ac.ir

مقدمه

شاید بتوان جان افراد زیادی را از مرگ نجات داد. ماموگرافی یکی از روشهای معمول در غربالگری سرطان سینه به شمار می‌رود، اما این عمل به علت تکنیک تهاجمی و در معرض اشعه قرار گرفتن بیمار چندان معقول به نظر نمی‌رسد. همچنین ممکن است علی‌رغم همه تلاشها نتایج مثبت و منفی کاذب مخصوصاً در زنانی که دارای بافت سینه متراکم هستند دیده شود. (۴)، تشخیص سرطان در مراحل اولیه به بیمار و پزشک این امکان را می‌دهد که انتخابهای

سرطان سینه یکی از بیماریهای شایع زنان و یکی از مهمترین عوامل مرگ و میر در آنهاست (۱)، به طوری که از هر ده زن یک نفر در عمر خود به سرطان سینه مبتلا می‌گردد. (۲)، احتمال وقوع سرطان سینه با افزایش سن زیادتر می‌شود و در حال حاضر سرطان سینه متاستاتیک غیرقابل درمان است. (۳)، تشخیص زود هنگام در سرطان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و اگر تشخیص این بیماری سریعتر و زودتر و با روشهای ساده‌تر امکان پذیر باشد